

Korona virus – najčešća pitanja i odgovori

Korona virusi (CoV) su velika porodica virusa koji izazivaju bolesti u rasponu od blage prehlade do težih respiratornih bolesti, poput poznatog bliskoistočnog respiratornog sindroma (MERS-CoV) i teškog akutnog respiratornog sindroma (SARS-CoV). Pored ovih poznatih korona virusa, trenutno se u Kini pojavio novi korona virus (nCoV). To je soj koji ranije nije identifikovan kod ljudi. Korona virusi su zoonoze, što znači da se mogu preneti sa životinja na ljude. Još uvek se ne zna koja je životinja izazvala epidemiju novog korona virusa, ali je detaljnim istraživanjima utvrđeno da su SARS i MERS preneti sa životinja na ljude. Potvrđeno je da su se ljudi zarazili korona virusima SARS-om preko cibetki, a MERS-om preko kamila. Postoji nekoliko poznatih korona virusa koji cirkulišu samo kod životinja i nisu se preneli na ljude.

Znakovi infekcije korona virusom uključuju respiratorne simptome poput temperature, kašalja i otežanog disanja. U težim slučajevima infekcije, može doći do upale pluća, jakog akutnog respiratornog sindroma, a u pojedinim slučajevima dolazi do otkazivanje bubrega i smrti.

Standardne preporuke za sprečavanje širenja infekcije uključuju pojačanu higijenu ruku, prekrivanje usta i nosa prilikom kašljanja i kihanja, temeljno kuvanje mesa i jaja.

Izbegavajte blizak kontakt sa svima koji pokazuju simptome respiratornih infekcija kao što su kašalj i kihanje. Takođe, izbegavajte boravak u prostorijama gde je prisutan veliki broj ljudi.

Kako se prenosi korona virus?

Novi koronavirus je respiratorni virus koji se prenosi kapljično (preko kapljica kroz kašalj ili kihanje). To znači da se infekcija dešava pomoću kapi / aerosola, koje bolesna osoba ispušta u vazduh tokom kihanja, kašljanja i razgovora, a udiše ih druga osoba. Zbog toga je važno poštovati veoma dobru higijenu – upotrebu maski, kulturu kihanja i kašlja u prevoj lakta / rukava, često pranje ruku i dezinfekciju površina.

Može li se korona virus preneti na površine poput kvake na vratima i koliko dugo preživljava na njima?

Ako kapljice koje sadrže virus dospeju na površinu ili se šire preko kontaminiranih ruku obolelih, neko drugi se takođe može zaraziti dodirivanjem tih površina, a zatim svog lica (oči, usta, nos).

Ručke na vratima, ručice vrata lifta, ograde na stepeništu, mesta za držanje u javnom prevozu su primeri površina koje mogu biti kontaminirane. Još nije jasno koliko dugo virus može da živi na tim površinama – satima ili danima, ali najbolje je izbegavati da dodirujete ove javne površine i pojačate higijenu ruku.

Da li će prskanje tela alkoholnim rastvorom i izbeljivačem uništiti korona virus?

Upotreba dezinfekcijskih površinskih rastvora na telu ne može da utiče na virus koji je već prodro u telo. Istovremeno, ovi rastvori mogu oštetiti vašu kožu, sluzokožu (oči, usta, nos-a) ili odeću, pa ne preporučujemo da ih koristite na telu.

Ova sredstva su isključivo namenjena za dezinfekciju površina, deaktiviranje virusa na površinama procesom dezinfekcije.

Utiču li klima i temperatura na širenje korona virusa?

Još nije poznato da li sezonske promene temperature utiču na širenje virusa, za razliku od drugih virusa poput gripa.

Da li se osoba može zaraziti ako konzumira hranu koju priprema oboleli?

Da, moguće je ako obolela osoba kašlje i/ili kija po hrani. Detaljno pranje ruku pre pripreme, korišćenje zaštitnih maski, preventivna je mera širenja virusa.

Da li je na korona virus stvoren doživotni imunitet nakon preležane infekcije?

Nisu još poznate sve imunološke promene koje izaziva infekcija korona virusom. Moguće imati imunitet na virus nakon bolesti, ali, malo je verovatno da je trajan posebno imajući u vidu moguće mutacije virusa.

Koje su razlike između korona virusa i gripa?

Korona virusi i infekcije gripa imaju slične simptome koji otežavaju dijagnozu. Glavni simptomi korona virusne infekcije su groznica i kašalj. Grip često prate i drugi dodatni simptomi poput bolova u mišićima i grlu.

Svako ko sumnja da ima korona virusnu infekciju ili je imao kontakt sa bolesnom osobom trebalo bi da se konsultuje sa svojim lekarom.

Koliko je efikasna upotreba virusne maske za lice?

Uz pojačanu higijenu (pranje) ruku i izbegavanje dodirivanja moguće, najčešće kontaminiranih javnih površina, upotreba maske je jedno od najefikasnijih sredstava zaštite.

Da li se korona virus može preneti seksualnim putem?

Trenutno se veruje da su jedini načini prenosa virusa kapljični.

Koliko dana traje inkubacija korona virusa?

Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije (SZO) period inkubacije varira između 2 i 10 dana, a nedavni podaci pokazuju da se može produžiti na 21 dan.

Da li je moguće da se pacijenti sa korona virusom potpuno oporave?

Kod većine zaraženih, korona virusna infekcija javlja se sa blagim simptomima i potpunim oporavkom u roku od oko nedelju dana. Međutim, infekcija kod starijih osoba i osoba sa narušenim imunitetom, osoba sa dijabetesom ili rakom, može biti ozbiljna i dovesti do brojnih komplikacija.

Da li se korona virus može preneti kroz predmete i robu kupljenu iz Kine, posebno iz Vuhana?

Korona virus može da izazove kontaminaciju predmeta ako ih koristi zaraženi pacijent koji kija ili kašlje, ali, malo je verovatno da će dugo preživeti, posebno u međunarodnom i interkontinentalnom prevozu.

Postoji li razlog zašto takvi virusi potiču uglavnom iz Kine?

To je zbog velike populacije ljudi i onih koji žive u neposrednoj blizini životinja. To stvara sposobnost za mešanje životinjskih virusa sa ljudima i stvaranje novih virusa.

Postoji li vakcina za sprečavanje ove respiratorne bolesti?

Trenutno nema vakcine, ali naučnici rade na tome.

Reference:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>

<https://www.who.int/health-topics/coronavirus>